USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Karla Šimka a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Ch. J. M.**, zastoupeného JUDr. Ladislavem Labanczem, advokátem, se sídlem Ostrovského 253/3, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 71/LE - BE02 - BE03 - 2011 ze dne 14. 4. 2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 49 Az 25/2011 - 20 ze dne 28. 7. 2011,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.Dosavadní průběh řízení

[1] Výše uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) byla zamítnuta žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2011, č. j. OAM - 71/LE - BE02 - BE03 - 2011 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto o žádosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) o udělení mezinárodní ochrany tak, že řízení bylo zastaveno podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1995 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) ve spojení s ustanovením § 10a písm. e) téhož zákona. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Proti tomuto rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel včas podanou kasační stížností.

[2] Z napadeného rozhodnutí žalovaného vyplývá, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 5. 4. 2011, jako druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany.

K důvodům podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že důvody z předchozí žádosti nebyly pravdivé, neboť z Číny odjel především proto, že si na podnikání půjčil od státní banky peníze, které nemůže v důsledku neúspěšného podnikání splácet, a tudíž se zpět do Číny nemůže vrátit. Stěžovatel dále na dotaz správního orgánu, proč v předchozím azylovém řízení uvedl jiné jméno, příjmení i datum narození odpověděl, že tak učinil ze strachu z deportace do Číny, kde by mu hrozilo uvěznění.

[3] Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí dále uvedl, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany poprvé dne 3. 8. 2010. Tato žádost mu byla dne 16. 8. 2010 zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Zamítavé rozhodnutí bylo zdůvodněno jako snaha o vyhnutí se rozhodnutí o správním vyhoštění. Proti výše zmíněnému rozhodnutí stěžovatel nepodal žalobu. Žalovaný dále doplňuje, že v předchozím řízení o mezinárodní ochraně stěžovatel uvedl záměrně odlišné údaje o své totožnosti, přičemž v předchozí žádosti vystupoval jako S. L., narozený dne X. Žalovaný nad rámec výše uvedeného doplňuje, že stěžovatel svoji druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až poté, co byl kontrolován cizineckou policií a následně umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem. Žalovaný zhodnotil opakované podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako čistě účelové s cílem vyhnout se hrozícímu vycestování z území České republiky.

[4] Žalovaný ve svém rozhodnutí v současném řízení nenalezl žádné nové skutečnosti, relevantní ve smyslu zákona o azylu, vyžadující opakované meritorní posouzení celé věci, přičemž žádost posoudil jako nepřípustnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu, a řízení o udělení mezinárodní ochrany v souladu s ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Žalovaný též uvedl, že stěžovatelovo popření jeho předchozích tvrzení ohledně jeho totožnosti a existence ujím dříve uváděných důvodů žádosti společně s novým sdělením, že jmenuje M. Ch. J., narozen X1 a že by byl po svém návratu uvězněn za nesplácení vypůjčených peněz od státní banky, nelze za takovou novou skutečnost, která by nové meritorní posouzení vyžadovala, považovat. Stěžovateli byla před podáním jeho první žádosti o mezinárodní ochranu v České republice nepochybně známa jeho nyní uváděná údajná pravá totožnost, ale i tyto údajné důvody jeho odchodu z vlasti. Pouze a jen jeho zapříčiněním tak tyto skutečnosti nebyly posuzovány v rámci prvního řízení. Žalovaný rovněž uvedl, že nemůže pominout značnou nevěrohodnost žadatelových tvrzení ohledně jeho totožnosti i důvodu odchodu z vlasti, neboť například při sepisování Protokolu o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 19. 3. 2011 u Policie při svém současném zadržení z důvodu nelegálního pobytu v České republice žadatel uváděl, že přicestoval do České republiky z důvodu, že zde hledal člověka, kterému on sám zapůjčil větší finanční částku a že mu nebrání žádná překážka k vycestování do vlasti. I toto tvrzení tak vyvolává ve srovnání s jeho sděleními v průběhu řízení o mezinárodní ochraně pochyby o skutečných důvodech jeho odchodu z vlasti a podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu v České republice.

[5] V žalobě ke krajskému soudu stěžovatel uvedl, že žalovaný v předchozím řízení neposuzoval žádost o mezinárodní ochranu meritorně jako nový případ, čímž pochybil nesprávnou interpretací ust. § 10a zákona o azylu, neboť jeho nová žádost nemůže být brána jako žádost opakovaná, protože není podána týmž účastníkem. Stěžovatel současně

namítá, že tato žádost je jeho novou žádostí, ve věci mezinárodní ochrany, neboť předchozí ukončené řízení nebylo na základě nových skutečností obnoveno a přehodnoceno.

[6] Krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky odůvodnění a považoval závěry učiněné žalovaným za přiměřené a správné. Žalobní námitku, podle níž současná žádost nemůže být považována za opakovanou jen kvůli tomu, že žalobce podal předchozí žádost pod jinou identitou, posoudil jako neopodstatněnou, protože by jednoznačně vedla k absurdním závěrům. Argumentoval při tom rozporem se směrnicí Rady č. 2005/85/ES ze dne 1. 12. 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka a zároveň i usnesením Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2001, sp. zn. 7 Tz 40/2001, které správní soud považoval za plně aplikovatelné i v oblasti správního práva a z něhož vyplývá, že záměna spočívající v tom, že účastník řízení se vydává za jinou osobu, ale rozhodnutí je doručeno a vyhlášeno tomuto účastníku ve smyslu jeho fyzické identity, nemá vliv na otázku právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí. Pokud stěžovatel namítá, že má nárok na meritorní přezkoumání skutečných důvodů své žádosti, je třeba jej upozornit, že bylo jeho povinností uvést v úplnosti a pravdivě tyto důvody již v prvním řízení, o čemž byl též náležitě poučen. Jestliže tak tehdy vědomě neučinil, musí nést následky. Právní úprava obnovy řízení i řízení o opakované žádosti vychází z prastaré právní zásady vigilantibus iura, tj. právo přeje bdělým. Vzhledem k tomu, že stěžovatel, ať už je jeho skutečné jméno jakékoliv, již v minulosti neúspěšně o azyl požádal, je třeba jeho současnou žádost považovat za žádost opakovanou. Jestliže v nové žádosti žalobce neuvedl žádnou skutečnost, kterou by dříve bez své viny nemohl uvést (tento závěr zpochybněn žalobou nebyl), je třeba uzavřít, že postup žalovaného byl správný.

II. Kasační stížnost

[7] Proti tomuto rozhodnutí krajského soudu podal stěžovatel dne 6. 8. 2011 kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a současně požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Krajský soud ustanovil dne 23. 8. 2011 stěžovateli zástupcem pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Alenu Lněničkovou, advokátku, která byla následně dne 25. 8. 2011 zproštěna, neboť stěžovatel dne 23. 8. 2011 zmocnil JUDr. Ladislava Labancze k zastupování pro řízení o kasační stížnosti.

[8] Zástupce stěžovatele kasační stížnost doplnil podáním ze dne 29. 9. 2011. V tomto podání právní zástupce uvedl, že žalobce je toho názoru, že nelze judikaturu vztahující se k trestnímu řízení aplikovat na správní řízení, neboť na žadatele o azyl není možné pohlížet stejně jako na osobu obviněnou v trestním řízení. Stěžovatel se dále dle tvrzení právního zástupce vydával v České republice za jinou osobu především proto, že měl obavu o svůj život, neboť mu podle jeho dostupných informací hrozilo v jeho domovském státě nespravedlivé odsouzení. Žalovaný se měl žádostí stěžovatele zabývat jako žádostí prvou a meritorně o ní rozhodnout. Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně jednostranně převzal zjištění učiněná žalovaným, platí stejná výtka i vůči napadenému rozsudku. Závěrem právní zástupce stěžovatele navrhuje, aby Nejvyšší

správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný uvedl ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 8. 12. 2011, že jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s platnými právními předpisy České republiky. Žalovaný dále odkazuje na své vyjádření k žalobě ze dne 30. 5. 2011, ve kterém žalovaný popírá oprávněnost žaloby na základě skutečností plynoucích ze správního spisu, zejména žádosti o udělení mezinárodní ochrany, protokolu o pohovoru, a vydaného správního rozhodnutí. Žalovaný především zastává názor, že stěžovatel podal v pořadí již druhou žádost, protože správní orgán vychází z průkaznosti identifikace totožnosti fyzické osoby na základě daktyloskopických vzorků. Sám stěžovatel svoji předchozí identitu rozhodně nepopřel. Dle právní klasifikace stěžovatelova případu má žalovaný za to, že nevybočil z mezí ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu, když tuto druhou žádost posoudil jako nepřípustnou se závěrem, že nenalezl žádné nové skutečnosti, které žalobce bez vlastního zavinění nemohl sdělit v průběhu předchozího řízení.

[10] Zároveň se žalovaný s rozsudkem krajského soudu plně ztotožňuje a považuje názor stěžovatele prezentovaný v podané stížnosti za nahrávající zneužívání azylového řízení, neboť stěžovatel nárok na meritorní přezkoumání důvodů své žádosti měl, ale připravil se o něj sám svým jednáním. Závěrem žalovaný navrhnul zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Kasační stížnost ve věcech azylu podle § 104a odst. 1 s. ř. s. musí být odmítnuta v případech, kdy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu

shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[13] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Stěžovatel v kasační stížnosti však žádné takové důvody neuvedl a Nejvyšší správní soud též důvody pro přijatelnost kasační stížnosti neshledal.

[14] Nejvyšší správní soud se zabývá především otázkou, jestli je žalovaný povinen se meritorně zabývat opakovanou žádostí, která byla podaná žadatelem fyzicky identickým s předchozím žadatelem. Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že i totožnost stěžovatele se může posuzovat ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu. Vzhledem k údajům o osobě stěžovatele, kterými v průběhu předchozího řízení disponoval žalovaný, se bezpochyby jednalo o novou informaci. Ovšem zásadní skutečností je, že tyto údaje musely být stěžovateli samozřejmě známy již v minulosti.

[15] Účelem a smyslem existence institutu opakované žádosti o mezinárodní ochranu je především situace, kdy vyvstanou nové, natolik závažné skutečnosti, které mění pozici a postavení žadatele a které zároveň nemohl uplatnit vlastní vinou v průběhu předchozího řízení. Zpravidla se jedná o skutečnosti, ke kterým došlo během času jako je zejména změna situace v zemi původu nebo změna poměrů ve vztahu k žadateli.

[16] K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 Azs 17/2010, dostupné na www.nssoud.cz, podle něhož: *Řízení o udělení mezinárodní ochrany je rozhodováním o poskytnutí ochrany fyzické osobě jako biologickém organismu identifikovaném znaky dokládajícími jeho totožnost, těmito znaky jsou zejména jméno a příjmení, datum narození, země původu a na základě těchto znaků je přezkoumáváno naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 – § 14b zákona o azylu (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2006, č. j. 3 Azs 46/2006 - 91). Toto řízení je řízením o žádosti, z čehož plyne, že je v dispozici samotného stěžovatele, aby svým tvrzením vymezil rozsah skutkového i právního posuzování správního orgánu. Povinnost tvrzení v řízení o udělení mezinárodní ochrany v sobě obsahuje i povinnost žadatele uvést svou skutečnou totožnost. Nejvyšší správní soud rovněž přisvědčuje krajskému soudu v tom, že by bylo proti podstatě a smyslu azylového řízení, aby byla uvedená dispozice rozšířena i na možnost žadatele volit, ve kterém správním řízení určitou jemu známou*

skutečnost vznese. Veškeré relevantní a známé důvody je třeba uvést během jediného, tj. prvního, správního řízení. Z výše zmíněného jasně vyplývá, že současný případ o udělení mezinárodní ochrany byl již v minulosti meritorně posouzen a stěžovateli nenáleží nárok na opakované posouzení jeho žádosti.

[17] I přesto, že stěžovatel tuto skutečnost nenamítal, je šestému pětičlennému senátu známo, že třetí pětičlenný senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 14. 4. 2011, č. j. 3 Azs 6/2011 - 87, dostupným na www.nssoud.cz, postoupil věc rozšířenému senátu k vyřešení právní otázky, zda je či není správní orgán povinen posoudit udělení doplňkové ochrany a odůvodnit své rozhodnutí v tomto směru i v případě, že zastavuje řízení podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu. V projednávané věci však sice žalovaný explicitně nerozhodoval o možném udělení doplňkové ochrany jako jedné z forem mezinárodní ochrany, ale v odůvodnění svého rozhodnutí přesto vyhodnotil stěžovatelova tvrzení ohledně jeho totožnosti i ohledně důvodu jeho odchodu z vlasti jako značně nevěrohodná (srov. bod 4). Jako taková jsou tato tvrzení irelevantní i z hlediska případného poskytnutí doplňkové ochrany jako jedné z forem mezinárodní ochrany. Šestý pětičlenný senát proto v projednávané věci neshledal důvod pro přerušení řízení do rozhodnutí rozšířeného senátu.

[18] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje v posuzované věci dostatečná vodítka pro vypořádání se s kasačními body. Zdejší soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji na základě § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

IV. Náklady řízení

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. února 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu